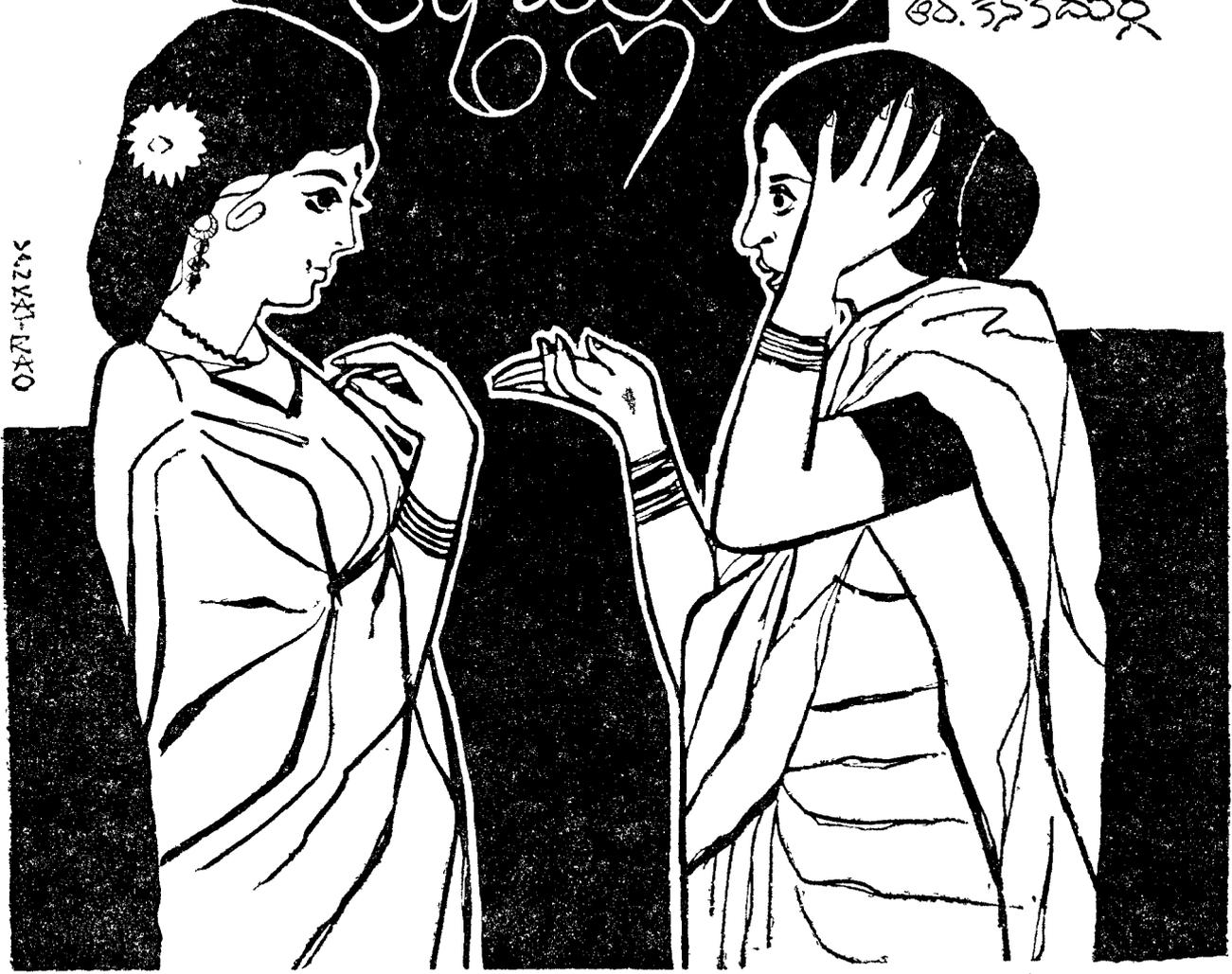

కృషి

డా. కృష్ణమూర్తి

542541-1430

* 'ఏమిటి? నిజంగానే?' అంటూ వడుకొన్నదల్లా లెవి కూర్చుంది అక్షి. వింతగా లోటికోడలి ముఖంలోకి చూస్తూ 'ఇప్పుడేం కొంప మునిగిపోయిందని ఆనరేషన్ చేయించుకొన్నారు? ఏ పదిపందిని కన్నారు? అనలు మగపిల్లనాడు లేకుండా చేయించుకోవడానికి మనసెలా వొప్పిందే?' అదేదో హత్యాసరం చేసిన వాణ్ణి చూసినట్లు గౌరి కేసి చూస్తోంది.

'అం మగేమిటి, ఆడేమిటి లెదల్తా?' అంటూ

ఈ ముగ్గురికీ నరిగ్గా పెట్టి, పెంచగలిగితే చాలనుకొన్నాం,' అంది గౌరి నిర్లక్ష్యంగా. కాని, అక్షిమ్మా తం ఊరుకోలేదు. గౌరి వచ్చిందని తెలిసి చూడటానికి వచ్చిన వాళ్లందరికీ వింతగా చెప్పడం మొదలు పెట్టింది.

అండరూ 'అయ్యో! అదేమిటమ్మా అలా చేసుకొన్నారు?' అని సానుభూతిగా చూసేసరికి గౌరికి గొప్ప చికాకేసింది.

'నెరకపోయి చెప్పినా భగవంతుడా'

అనుకొంటూ వాళ్లను తప్పించుకొందుకు చిన్న లోటికోడలుగారింటికి వెళింది.

వల్లెటూళ్లో ఏ విషయమైనా అఖరికి 'వార్లింట్' కరివేసాకు చెట్టు మొలిచింది 'అన్న విషయం దగ్గర్నుంచి 'అల్ల పాళ్ళు అచ్చమ్మను మొగుడొదిలేశాడు' అనే విషయం వరకు మనోవేగంకంటే ఎక్కువగా పాకిపోతాయి.

ఇక్కడ దొరకని మనశ్శాంతిని వెతుక్కొంటూ చిన్నతగారింటికి వెళితే,

గుమ్మిలో అడుగుపెట్టిందో లేదో, కానీ కని ఎంటికొచ్చిన చిన్న మామయ్య.

‘ఏమే నిజశోనంటి? నాడు ఆనరేషన్ చేయించుకొన్నాడటా?’ అని అడిగాడు.

అప్పుడే అది మగవాళ్ళదాకా పోవడం, పోలి విని ఊరుకోకుండా మామయ్య ‘ఏమీ యాన్ని తననే అడిగేయ్యటంతో’ గౌరికి కోపం ససాళాని కంటింది.

‘అవును మామయ్యా! ఏం తప్పి? మేమెంతమందికీ పెట్టుగలమో చూసుకొని, అంత మందికే జన్మలిచ్చాం. ఈసాటి దాని కందరూ ఎందుకంత అశ్రుర్యపోతున్నారో నాకర్థం కావటంలేదు. పెట్టిస్తా పెట్టక పోయినా నది నుందిని కనీ, వాళ్ళు అర్థానికి వాళ్ళేడుస్తుంటే మాస్తూ ఊరుకోవడం మాకు చేత కాదు. అయినా యిలాంటి విషయాల మగవాళ్ళు మగవాళ్ళలో, ఆడ వాళ్ళు ఆడవాళ్ళలో అనుకొంటే బాగుంటుంది కానీ...’ పూర్తిచెయ్యలేకపోయింది.

‘అనాడూ, ఏదో మగ పిల్లవాడు నేకండా చేసుకొన్నారన్న బాధ కొద్దీ, అన్నాను కానీ...’ సర్దుకొంటూ టైటవెలిపోయాడు.

చిన్నత్త పిల్లనున్నా వినిపించుకోకుండా ఇంటికెళ్లి పడుకొంది చికాకుగా గౌరి.

అసలు జరిగిందేమిటో చెప్పకుండా ఇలా ఎంత వెలితే మాత్రమే? అది ఒక కన్నుడి కంటుంబం. ముగ్గురన్నదమ్ములు, కద్దరక్క చెల్లెళ్ళలో, ఆడపిల్లలు పిల్లల్లూ అత్తవారిళ్ళలో వున్నారు. మగ వాళ్ళలో పెద్దవాడైన అనందమూర్తి ఆ పల్లెటూలోనే మాస్టరుగా చేస్తున్నాడట. రెండవవారే శిఖరిం కోమటి గుమాస్తాగా చేస్తూ, సొలాలని చూస్తున్నాడు. ఇక శిఖరివాడు సారథి పాతాలో వుద్దొగిం చేస్తూ, భార్య, పిల్లలతో అక్కడే వున్నాడు. పెద్దవాళ్ళిద్దరికీ పైనంబంధాలు చేసినా, సారథికి మాత్రం, అతను మనసు వద్ద, తన అక్క సుమమరాలు గౌరినిచ్చి చేసింది అయింటి కలాలు జయమ్మ. సారథి పెళ్లైన ఆరునెలలకే స్వర్ణమ్మ కైతె భర్తను వెతకొంటూ శిశువయిం దామె. పెద్దతను ఆనందానికి ముగ్గురు ఆడపిల్లల తరువాత ఇద్దరు మగపిల్లలు. రెండవతన శిఖరానికి ముగ్గురు మగపిల్లలు, ఒక్కతే ఆడపిల్ల. మూడవవాడైన సారథికి

ఆడపిల్లలు

ముగ్గురూ ఆడపిల్లలే. చిన్ననమామయ్యకు కొడుకు సడతే చూడటాన్ని వచ్చింది గౌరి. ఆస్తులు కలసివున్నా, వంటలు మాత్రం వేరే పెట్టుకొన్నారు అన్నదమ్ము రిద్దరూ, గౌరి పెద్దమామయ్యగారింట్లోనే దిగింది. ఆ రోజు మధ్యాహ్నం భోజనాలు పూర్తయ్యాయి. తాటికోడళ్ళిద్దరూ ముందు సానిటో కుర్చీనుండగా మొదట అక్కడే అడిగింది.

‘గౌరి! చంటిదానికేంవత్తురన్నదాటింది కదూ? ఈసారి కొంచెం వెనక బడ్డట్టు న్నాడే నీకు?’ అమ్మి ఇప్పుడు బదు వెలల గర్జిణి.

ఆ మాటమీద ‘లేదత్తా! ఆనరేషన్ చేయించుకొన్నారాణన.’ అంది గౌరి.

అందకు జరిగిన రాద్ధాంతవచనం. జరిగినదానిని మననం చేసుకొంటూ మగతగా వడుకొన్న గౌరి చంటిదాని ఏడుపు వినిపించటంతో లేచి ఇవతలి కొచ్చింది. ఏడుస్తున్న చంటిదాన్ని ఏర్పకొని, తన ప్రవర్తనకా తానే సిగ్గుపడింది. వాళ్ళేదో మూర్ఖంగా అంటే తనంతకన్నా మూర్ఖంగా ప్రవర్తించింది. చీకటి పడడంతో పిల్లలకు అన్నాలు పెట్టుస్తూ పెద్దత్త దగ్గరకెళ్లి చంటిదాన్ని కూడా అన్నానికి కూర్చో బెంపింది.

‘నేను అన్నం పెద్దానంకే రాలేదే డి’. అంటూ దాచిక్కూడా కంచంలో అన్నం పెట్టింది అమ్మి.

‘నేనేదో బాధగా అన్నదానికి సవ్యంత ఇవోతావనకోలేదే’ అంది కమా స్వరంతో.

‘లేదత్తా! నేనే ఏదో శివమెత్తినట్టు ప్రవర్తించాను. అదిగో! వాడు మజ్జిగ కావాలంటున్నాడు చూడు’ అని ప్రసంగం మార్చేసింది గౌరి.

కాని, తన మనస్సులోంచి మాత్రం వాళ ప్రవర్తనను త్రోసివెయ్యలేకపోయింది. భోజనంచేసి వక్కపై వడుక్కొన్న గౌరి,

‘చిన్న మామయ్యనుకొన్నాడో అంత కోపంగా మాట్లాడితే! సాధ్యమే వెళ్లాలి.’ అనుకొంటూ ఈ ఆనరేషన్ జరగ దానికి గల కారణాలు తప్పకొంది.

చంటి పిల్లను కడుపులో వుండగా ఏడు వెలలపుడు తనకు గుండె దడ వచ్చింది,

అదేదో నీరసాన్ని అనుకొన్నాడు గానీ. ఆదో పెద్ద జబ్బనుకొలేదు. కానీ, మరలా తాళటంతో స్పృహలేని స్థితిలో హాస్పిటల్ కు తీసికెళ్లారు. ‘ఏట్టియర్ టెకికార్మియా’ అని డాక్టరు చెప్పిన మాట విని తెల్ల బోయిన భర్తను తానే నోదార్పణి పిచ్చింది. అసలు తనకు ప్రతిసారీ కాన్పు గండమే. సన్నంగా, ఊదితే పడిపోయే ట్టున్నా, వెళ్ళికి ముందు ఏప్పుడూ జ్వర మైనా ఎరగదు తాను. కానీ, పెళ్ళయిన ఏడాదిలోనే పెద్ద సాన పుట్టటంతో బలహీనంగా తయారైంది. జరువాత పడమగా పుగిలిన ఇద్దరూ పుటే సరికి తన ఆరోగ్యం కూడ బాగా పాడైంది. డాక్టరు చెప్పిన మాట నిజగానే అన్నాడు సారథి.

‘ఈసారిలో ఏమయినా సరే స్టాప్ పెట్టేదాం గౌరి!’ అని.

కాని, తనలే మనసావులేదు. వివరి వరకూ తామూ ఎంత మనసు పడ్డారు, మగపిల్లల డైలే బాగుండునని. కానీ, తమ దురదృష్టమేమో మళ్ళీ ఈ చంటిది పట్టింది. కాన్పుకని హాస్పిటల్ కు తీసికొని వెళ్ళేముందు మళ్ళీ గుండె దడ వచ్చేస్తే, డాక్టర్లే భయపడ్డారు. భయపడ్డమే కాక, సారథితో చెప్పేకారు కూడ, అల్లో, పిల్లో, ఏవరో వకరే దక్కుతారని. కానీ, తమ అదృష్టంకొద్దీ ఇద్దరూ బ్రతికి బయట పడ్డారు. అప్పుడే ఆ డాక్టరు చెప్పింది,

‘ఈసారి ఆనరేషన్ చేయించేసుకొండి. ఇంక ఆమె తట్టుకోలేదు’ అని. సారథి కూడ అందుకు వన్నకొన్నాడు.

కానీ, తన తల్లికి, తనకు సభ్యలేదు, కారణం తను యింట్లో (ఫెట్టింట్లో) గనంతలి లేకపోవటం! కానీ, సారథి ననేనిరా అని బంతంపట్టి చేయించు కొచ్చారు

తెల్లవారితే ఆనరేషననగా తను ముఖా వంగా కూర్చుంటే, భర్త తనను అనువ యించిన తీరు తలచుకొంటే గౌరి పెద పులపై చిన్న నవ్వు మెరిసింది. ఆ రోజు... ఆ రోజు,

తన చంటిదాన్ని వదుక్కోజెట్టి, జోకొడతూ చూర్చుంది. నెమ్మదిగా వచ్చి తన ప్రక్కనే మంచం మీద కూర్చున్నారాయన.

‘ఏం గౌరి! కోపంగా వుండా వా మీద ?

మాట్లాడవేం?' అని అడగగా:

'కోపమెందుకు? ఏ బాధ వచ్చినా ఒక్క బాబు పుట్టినవరకు వేచివుందామంటే మి కెందుకో వచ్చటం లేదు' అంది తను.

'గారీ! నా బాధంతా నీ గురించే దీవుడి దయవల్ల మనకింకో బిడ్డ వుంటే పెట్టలేమనే బాధ లేదు కాని, నువ్వే లేని వరిస్థితి వస్తుందంటే...అబ్బ! నేనూహించ లేను, వద్దు గారీ! మనకు బాబు లేకపోతే వచ్చే వట్టమేమీ లేదు, ఏళ్లనే మగపిల్ల అగా పెంచుకుందాం. అందులోనూ మన చంటి చూడు, ఎంత మోటుగా మగ వాడిలా వుంటుందో! నాకు...నాకు పిల్లల కంటే నువ్వే ఎక్కువ గారీ! నిన్ను రక్షించుకోవటంకోసం ఒక్క మగపిల్లవాణ్ణి కాదు, ఏదైనా వదిలేస్తాను.' అనేసి వెళ్ళిపోయారు.

మరునాడు ఆనరేషన్ చేయించుకోవారు. అప్పటినుండి అతని ధోరణి మారిపోయింది. పిల్లల్ని ఇంతకు ముందుకంటే ఎక్కువ ముద్దు చేస్తున్నాడు. ఎంతసేపూ ఆడ పిల్లయితే ఎంత గొప్పో, మగపిల్లలు కరగ బెట్టేదేమీ లేదని చెప్తూ తన బెంగ పోగొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు మాట్లాడుతున్నారు. తనకు కూడా ఆన రేషన్ చేయించుకోవటం ఘట్టమే కాని తనకు అన్నవమ్మల్లేరు, మగబిడ్డయినా లేకుంటే ఏలా? అన్న బాధతో వద్దన్నది. ఆనరేషన్ ముందురోజు ఆయన చెప్పిన మాటలతో ఆయిష్టమన్నది ఏమైనా ఉంటే పూర్తిగా తుడిచిపెట్టుకొని పోయింది.

అప్పట్నుంచే తను కూడా—
'అంతా ఆడపిల్లలే?' అన్న కళ్ళాల్లా దుయ్యబట్టేస్తోంది.
చంటిదాని బాలసారెకు అందర్నీ రమ్మని కత్తరాలు రాశాడాయన. చిన్న ఆడపదమ తప్ప మిగిలిన వాళ్లందరూ వచ్చారు. ఆనరేషన్ చేయించుకోన్నట్లు అప్పడే వివరణికి చెప్పద్దన్నారా తన భర్త. దాంతో ఆ విషయం ఎవరికీ తెలియదు.

ఆలోచనలో నిద్ర పట్టలేదు.
'అప్పడే తెల్లవారజాము అయినట్లుంది కాకులు అరస్తున్నాయి' అనుకొంటూ బలవంకాన కళ్ళు మూసుకొంది గౌరి.
తెల్లగా తెల్లవారిస్తే వెనకే తలని

ఆడపిల్లలు

వెద్ద పిల్ల నును వచ్చి లేపింది. ఒద్ద కంగా లేచి చూసి,

'ఎంత ఎండకొందో! చీ, మొద్దులా నిద్రపోయాను' అనుకొంది గౌరి.

ఆ రోజు చిన్న మామయ్య గారింటో భోజనానికి రమ్మన్నట్లు గుర్తు వచ్చి, సరిగ్గా భోజనం పైముకి వెళితే బాగుం డదని, గబగబా పిల్లల్ని తయారు చేసి, తనూ స్నానం చేసి తయారై వెద్దత్తతో చేప్పింది వెళ్ళున్నానని.

'వెళ్ళున్నావా? సాయంత్రం వచ్చే య్యండి. అది చంటి పిల్లవాడితో చెయ్య లేదేమో! చంటివాడు వస్తానంటున్నాడు తీసికెళ్ళు' అని వాళ్ళ చంటివాడిని అందించింది.

'అలాగే' అంటే కాని, గౌరి మనస్సు వాళ్ళలో కొత్తగా వచ్చిన ఏదో కృత్రిమ త్యాగి గ్రహించింది, అది విందుకో ఆమె కప్పు డర్థం కాలేదు.

చిన్న మామయ్య గారింటికి వెళ్ళేసరికి మామయ్య ఇంకా కొట్టుకెళ్ళలేదు. పాత ర్లతో ఏదో మాట్లాడుతున్నాడు. గౌరి చాల సిగ్గుపడిపోయింది అతనికేసి చూడ్డా సరికి. చిన్నటి తన ప్రవర్తనకి ఏమనుకొన్నాడో అనుకొంటూ లోపలి కడుగు పెట్టింది.

'వో గారీ! రావేలా! ఏం చేసే ఏక్కడన్నావో? గౌరి వచ్చింది. చంటివాడ్ని దాని కీచి వచ్చు చంటి చూడు. నేను కొట్టు కెళ్ళుతున్నాను' అనేసి వెళ్ళిపోయాడు.

చిన్నటి తన ప్రవర్తనకు ఏదో దొప్పా అని గౌరి నోరుతెరవేలోగా కనుమాపువేర దాటిపోయాడు.

రుక్మిణి వచ్చి చంటివాణ్ణి గౌరి చేతి కీచి, చంటి పిల్లను ఎత్తుకొంది. మూగు నెలలైనా నిండనివాణ్ణి మెడల కింద చేతుల వేసి బాగ్రత్తగా ఎత్తుకొంటున్న గౌరితో,

'నూకావే గారీ! నీ దగ్గర కెలా వచ్చే శాడో? ఇంకెవరెత్తుకొన్నా తెగ ఏడుస్తాడు వధు' అంటూ చంటింట్లోకి దారి తీసింది రుక్మిణి.

గౌరి కూడా అక్కడికి వెళ్ళి పీట వాలుకొని కూర్చుంది.

'నిన్న పిలుస్తుంటే వెళ్ళి పోయానేం? నీకంక కష్టం కలిగించే మాటలేం అన్న లేదే ఆయన? ఏదో ఆతుత కొద్దీ నిన్న వెంటనే నేను చెప్పేశాను. ఆయన ఉండ బట్టలేక అడిగేశాడు. అయినా మీరు చేసిన పని మాత్రం ఏం బాగుంది! నునింటో ముగ్గురు ఆడపిల్లల తరువాత మగపిల్ల వాడు కలగటం అలవాటే కదా! తొందర వడ్డారు మీరు?' అంది రుక్మిణి.

'నిజమేనల్లా! నిన్న నాకేదో శివమె త్తింది. లేకపోతే, వెద్ద మామయ్య దగ్గ రున్న చనువైనా లేదు నాకు చిన్న మామయ్య దగ్గర. తనూ అన లేవుదూ మాట్లాడుడు. అలాంటిది నిన్న అడిగేసరికి అలా వాగేశాను. అందుకు నేనూ బాధ వడ్డాను. కాని, నా వరిస్థితేమిటో తెలుసా? అక్కడ ఈ ఆనరేషను గురించిన, నాగ్న బాలను తప్పించుకోవచ్చని అక్కడికి పారిపో యొచ్చాను. రాగానే మామయ్య అదే అడిగే సరికి చికాకేసింది. మామయ్యనూ ఏమీ అనుకోవద్దని చెప్పి' అంది తల దించుకొని గౌరి.

'సరిలే! దానికెం గాని: నాడు నిద్ర పోయినట్లున్నాడు, తయ్యాలలో వడుక్కొ బెట్టు' అనేసి 'ఒక్క మగపిల్లవాడుంటే బాగుండిపోను' అంది రుక్మిణి మళ్ళి.

గౌరికి చిర్రెత్తుకొచ్చింది. తనకు రోగం లేత, ఆనరేషను చేయించుకోన్న సంగతి చెప్పి, చిక్కందరి సాధుభాతి పొందాలని లేదామెకు. తమిష్టమొచ్చినట్లు తము చేసుకొంటే చిక్కందరూ ఏమిటి చుడ్చు? అనుకొంటోంది. దాంతో వుండబట్టలేక,

'మొగ్గలేనేమిటి? అడైలేనేమిటి? మా పిల్లలకేం? అణిముత్యాలు. శుభ్రం చది విస్తాం. మాకువచ్చి ముగ్గురికి నమానంగ పెట్టి వెళ్ళిళ్ళు చేస్తాం. హాయి, ఇద్ద రం మిగులుతాం. ఇంకా వోసక వుంటే, మాకు లేకపోతే మా పిల్లలకుండ యేమిటి మగపిల్లలు? నాళ్ళను తెచ్చి పెంచుకొంటాం.' అంది గౌరి గర్వంగా.

ఎందుకోగాని, రుక్మిణి ముఖం నల్లబడి సోయింది. అంతలో సంచాలించుకొని పోయా,

'అది సంగతి. మళ్ళి మీరిద్దరే మిగిల్తా. అని చేశాశా యిలా? కొడుకుంటే కోడలు వస్తుంది. సందడిగా వుంటుంది. అది పని

కాదా? నీనీ ఆపాటి దానికి ఈ పిల్లలు కూడా దేనికి? అనే చలుక్కన వూరు కొంది రుక్మిణి తనవూలు తన కప్పటి కర్తవ్యై.

అప్పటికే గౌరి ముఖం కోపంతో ఎర్రగా కందిపోయింది.

'అత్తా!' ముఖంలో కోపం, దుఃఖం పోటి వస్తుండగా,

'అయినా అడపిల్లలంటే మీకెందు కింత అలుసు? మాకు మగపిల్లలు లెకపోలే మీ కొచ్చే నష్టమేమిటి? మగపిల్లలు కలగకుండా ఆనరేషన్ చేయించుకోవలసి వచ్చింది దుకు మేమేపాలయినా బాధ వస్తుంటే మీ మాటలతో అది కాస్తా నిగిరిపోయింది. వెధవ మగపిల్లల కోపం వచ్చినా పాప అను పోగొట్టుకోనేల మూర్ఖురాలిని కాను. ఇంటికి పిలిచి మంచి సత్కారం చేశావు. వస్తా' అనేసి లేచింది గౌరి.

రుక్మిణి చలుక్కన గౌరివెయ్య పట్టు కొని.

'గౌరి! ఏదో అనబోయి ఏదో అనేశాను. ఏమనుకోకు. వెళ్ళిపోకు. అయినా నీకు మా పిల్లలు మాత్రం పిల్లలు కారా ఏమిటి? నువ్వు తీసికెళ్ళాలిగాని, ఈ చంటివాణ్ణి చెప్పి య్యమా?' అంది.

ఆమె చెప్పున్న దేమిటో మొదలుబర్ధం కాలేదు గౌరికి. అర్థమైతే తర్వాత,

'ఎందుకులే, మా పిల్లలే మాకు చాలు. దివరి పిల్లలు వాళ్ళదగ్గ రుంటేనే బాగుంటుంది.'

నిర్దిష్టంగా అనేసి పిల్లవాణ్ణి ఉయ్యాలలో నడకక్కోబెట్టుడానికి వెళ్ళింది. అక్కడ కుప్పీలో కూర్చో నున్న సారథిని చూసి ఆశ్చర్యంగా,

'మీరెప్పుడొచ్చారు? వచ్చి తిన్నగా వలక రిండకండా ఇక్కడ కూర్చున్నారేమిటి?' అంది.

మాటలు విన్నాడీ రుక్మిణి కొంగుకు చేయ్యి తుడుచుకొంటూ ఇవబలి కొచ్చింది. అక్కడ మరిదించి చూసి,

'నువ్వెప్పుడొచ్చావోయ్?' అనడిగింది.

'మీరిద్దరూ దెబ్బలాడకొంటున్నప్పుడు. అయినా గౌరి! నీ కంత కోపం వచ్చేసింది దెందుకు?' నవ్వుతూ అడిగడు సారథి.

'ఏంటేడు లేండీ. మీరు స్నానం చేశారా? చేస్తారా? వంటై నట్లుంది, భోజనం లు

అడపిల్లలు

చేద్దాం. అయినా పదిగంటల వేళప్పుడు మీకే బస్సు దొరికింది?' గౌరి భర్త నడిగింది.

రుక్మిణి వంటింట్లో తెల్లపోవటం చూసి సారథి,

'అఫీస్ జీవోలో వచ్చాను కాని, అసర కాలివానారం ఎత్తేశావే?' అన్నాడు నవ్వుతూ.

తను కూడా నవ్వుతూ, 'అంతకూ మీరెక్కడుంది విన్నారో నాకేం తెల్స? మంచి టైముకి వచ్చారు కాని, ఇక నేక్కడుండలేను. మధ్యాహ్నం బస్సుకెళ్ళిపోదాం. ఎవరైనా రోడ్డుమీదకు పంపండి టిక్కెట్లు చెప్పడానికి' అనేసి వంటింట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

ఇంతలో పిల్లలు ముగ్గురూ తండ్రి వచ్చాడని తెలిసి పరిగెత్తుకొచ్చారు. చంటి దాస్యెత్తుకొని, ఇద్దర్ని నడిపించుకొంటూ వంటింటి గుమ్మంలోకొచ్చి—

'ఇద్దరూ హాయి హాయిగా వున్నారు. వంటకాల్లో భారా లెక్కవేయ్యకండి. నేనూ, మా చిన్నన్న తినలేం.' అన్నాడు హాస్యంగా సారథి.

'మీరు తినలేనంతగా చేసేయ్యడం లేదు; భయపడిపోకయ్యా.' అన్నది రుక్మిణి.

రుక్మిణి పెద్దబ్బాయిని పంపించింది వాళ్ళు నాన్నను తీసుకొనిరమ్మని. పావు గంటలో అందరూ భోజనం అకు కూర్చున్నారు. మగవాళ్ళిద్దరికీ, పిల్లలకు పెట్టేశారు. రుక్మిణి వడ్డిస్తుంటే, పిల్లలకు కలుపుతూ, గౌరీకూడ అక్కడే కూర్చుంది. శేఖరం ఉమ్ముడితో సొలాల గురించి మాట్లాడి చిరకు,

'ఒరే సారథీ! ఈ చంటివాణ్ణి తీసుకొని పొందిరా. మళ్ళీ అడగములే. మీకు మగ పిల్లవాడున్నట్లుంటుంది. వాడింకా చిన్న వాడు. మీతో కలిసిపోతాడు.' అన్నాడు.

సారథికి మొదట అన్న చెప్పున్నదేమిటో అర్థమే కాలేదు. అర్థమైతే తర్వాత సక వకా నవ్వేసి,

'నింటన్నయ్యా! హాస్యమాడుతున్నది నాలోనా? వదినలోనా?' అన్నాడు.

శేఖరం తెల్లబోయి చూశాడు.

'హాస్యం కాదారా! నిజమే. నువ్వు ఆన రేషన్ చేయించుకొన్నావట కదా!'

'అవును. అయితే దానికి, దీనికి సంబంధ మేమిటో నాకర్థం కావల్సింది.' అన్నాడు సారథి అమాయకంగా.

'అదేంటా? నీకు ముగ్గురూ అడపిల్లలే కదా! మరి మగపిల్లవాడి సరవా తీరేదెలా? వాణ్ణి తీసుకొనివెళ్ళి, నీ కొడుకు గానే పెంచుకో! అడపిల్లలు వరాయింటికి వెళ్తారు. మగపిల్లవాడైతే ఇంటినేరుకొ బెడ్డవు.' అన్నాడు శేఖరం. సారథికి నీకల దాకా వచ్చింది కోపం, కాని బలవంతంగా అణచుకొని,

'అవ్వయ్యా! అంకే నువ్వూ నీ కొడుకును దత్తత చేసుకోవంటున్నావ్? అన్నావ దేశంగా అస్తి బెట్లకు సోదని చెప్పున్నావు కదూ! వరాయింటికి వెళ్ళినా నా పిల్లలు కాకపోరుగా? నాకు మగపిల్లవాడవ్వరం అనుకొంటే కలిగేదాకా వేదివుండును. కాని, నాకళ్ళురేలేదు. నా పిల్లలు వాకుండగా పెంచుకోవలసిన అసరరం నాకు లేదు; అన్నలు పిల్లలు లేనివాళ్ళకి పెంచకాలా అనినీ! మాకేం ముత్యాల్లా మున్నురున్నాళ్ళ వాళ్ళను చూసుకొంటూ బ్రతగ్గలం.' అనేసి,

ఆగోపా—గవర్నల్ సెంట్రల్ ఓఫ్ ఎడ్యుకేషన్ గా నియమితుడయిన శ్రీ ఆర్. ఎల్. నారాయణ్. ఇంకకముందు ఈ యన ఇదే సెంట్రల్ మార్కెటింగ్ వేసేటరుగా ఉండేవారు.

వడివైపు తిరిగి

'పెరుగేపెయ్య వదివ!' అన్నాను నురి ఖిరానికి మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వకండా. నేతిగిన్నె పట్టుకొని, బొమ్మలా నిల డిపోయిన రుక్మిణి, తేరుకొని పెరుగు డ్డిలవగా గబ గబా తినేసి లేచి.

'గౌరీ! త్వరగా కానీ, ఆఫీసు జీవ్ గంది. అందుకో వెళ్లిపోదాం. వస్తా వ్రుయ్యా! పెద్దన్నయ్యను కూడా కలసి త్తాను. గౌరీ! నేనక్కడ వంటాను ఖరగా రా!' అనేసి వెళ్లిపోయాడు సారధి.

తరువాత ఖేరం కూడ చెయ్యి కడు ప్పిని వీధిలోకి వెళ్లిపోయాడు. రుక్మిణి, గౌరి ముభావంగా భోజనాలు ముగించారు. గౌరి వెళ్తున్నానని చెప్పే రుక్మిణి బొట్టు ప్పింది.

'ఈ జరిగినవన్నీ సుర్పిశాండి. నువ్వు, అతనూకూడ. నామూలగా మీ అమ్మమ్మ గారి ప్పికానికి రా!' అని చెప్పింది.

గౌరి 'అలాగే' అంటూ పెద్ద మామయ్య దింటికి బయలుదేరింది.

అంటికెళ్లేసరికి లక్ష్మి ఎక్కడా కనపడ యి. ఇవతల వచ్చి బట్టులపి తీసి, వతలు పెట్టి మాట్లేసులో పెట్టింది. కమీడ అరేసిన చీర తెచ్చుకొండా మని ప్పెక్కుతూ వుంటే, మెట్లు గదిలోంచి డ్డి మాటలు వినిపించి ఆగింది.

'సయమే! అయితే నేనుదుగుడం అను వన్నం చిన్న త్తయ్య గారూ! ఆడిగితే గాకూ అన్ని చివాట్లు లభించి ఉండును' అంటోంది.

ఆ చిన్నతయ్యగారు భోజనాలపై ములో తరం అంటో ఉంది.

అవిడ అప్పుడే మోసుకొచ్చేసిందన్న ం న్యూస్. ఇక వీళ్ళ చేత తేడ్కవడ్డం దన్నమాట' అనుకొంటూ నేడమీది చీర తెచ్చి, మడతపెట్టి, మాట్లేసేలో ప్పింది.

అప్పుడు పిలిచింది పెద్దత్తనం. 'అత్తా! మీ నురిది జీవో వచ్చారు. 'శ్రీపోతనాం' అని చెప్పింది గౌరీ.

'నుంచీది. ఇక్కడకూ వచ్చాడతను. మీ వ్పి పిర్ని వస్తున్నారట నైజాగ్. అందు నిన్ను తీసికెళ్ళడానికి వచ్చా న్నాడు' అంది లక్ష్మి.

'వోహో! అందుకా ఈయన వస్తా? ఇంక నీల చెప్పలేదు. పోవ్వే, నేమా వెళ్ళిపోదామనే అనుకొంటున్నాను' అని గౌరి సారేరును పిల్చింది మాట్లేసే జీవో పెట్టుమని.

లక్ష్మి బొట్టు పెట్టి సాగనంపింది. గౌరికి అప్పుడు స్పష్టంగా అందరి మనస్త త్వాలూ అర్థమై నై. లక్ష్మిలో ప్రార్థు వ్పటి కృత్రిమత్వానికి బదులు ఒక విధ మైన నిర్నివృత కనిపెట్టిందామె. అంద రికి చెప్పి ప్రయాణమైనారు భార్యభర్తలు పిల్లలతో. ఇంతకు ముందు చాల సార్లు వచ్చింది కాని, ఈసారి కలిగినలాంటి అను భవం ఇంతకు ముందెప్పుడూ కలిగలేదు గౌరికి. ఎవరింటికి వెళ్ళితే వారే ఎంతో ఆహ్వాయంగా మాట్లాడేవారు. ఈ సారి తాము ఆ ఆహ్వాయతను పోగొట్టుకొన్నా మేమో అనుకొంది గౌరి. ఇంతకూ కారణం 'అవరేషన్' అనుకొంటే సవ్యోచ్చిందామెకు.

'ఏమిటి? నీలో నువ్వే సవ్యేసుకొంటు న్నాన్? నాక్కూడా చెబితే నేను కూడా

వస్యతానుగ! అంటున్న భర వైపు తిరిగి

'ఏమంటి! విళ్ళందరికీ మనకా చగపిల్ల వాడు కలిగినందుకు బాధా? లేకపోతే అప్పి ప్పెకి పోతుందని బాధా?' అనడిగింది గౌరి.

సారధి బాధగా నవ్వి,

'ఇంకా తెలియలేదా గౌరీ! మవ్వన్ను డాంట్లో రెండో దానికే వీళ్ళ బాధంతాను. కాని, అణిమత్కాల్లాంటి పిల్లలను పట్టుకొని, అడపిల్లలైన కార ణంగా, ఎందుకంత నిరసన పోస్టారో నాకర్థం కావటం లేదు.' అన్నాడు అస్పాయంగా పిల్లల కేసి చూస్తూ.

గౌరి ఒక నిధమైన గర్వంతో, తృప్తితో భర్తనూ, పిల్లలనూ మార్చి చూస్తూ కూర్చుంది సారధి మధురంగా వస్యతూ,

'ఈ అడపిల్లలే సామ్రాజ్యా రేలేస్టారో? రేకపోతే వాళ్ళమ్మలాగా ఏ మగవాళ్ళ బ్రతు కులకు రాణులై, వాళ్ళ కంటివెలుగు లాతారో?' అన్నాడు.

గౌరి...ముగ్గు రాడపిల్లల తల్లి గౌరి, కొత్త వెళ్ళి కూతురిలా సిగ్గు పడింది. ●

R.S.
DAYAL
 INK REGD.
 దయల్ ఇంక్
 BEST FOR ALL PENS
 DAYALBAGH INK FACTORY
 KAKINADA